

U.G. 4th Semester Examination - 2020

SANSKRIT

[HONOURS]

Course Code : SANH-CC-T-9

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*1. Answer any **ten** of the following questions in **Sanskrit****language in Devanagari Scripts:** 2×10=20

- 'वन्दामहे भारतवर्षविष्णुम्'—स्वातन्त्र्यसम्भवे अत्र श्लोके भारतवर्षस्य कीदृशी वर्णना उपलभ्यते?
- गिरिराजकन्या कथं अपर्णा इति विख्याता?
- केषां साहाय्येन आङ्गलाः भारतवर्षे साम्राज्यं स्थापयन्ति स्म? सैन्येषु योगदानं कृत्वा तेषां कीदृशी उन्नति समुपलक्षिता?
- भीमराव-आम्बेदकरस्य मतेन स्ववान्धवैरपि वहिष्कृता जनाः कथं आत्मानं पङ्काद् उद्धर्तुं समर्थाः भवन्ति?
- किमुपलक्ष्य डाक्-घर् इति नाटकस्य संस्कृतानुकल्पनं केन च कृतम्?
- 'अतस्त्वतो विभेमि'—कः कस्मात् विभेति? तस्य भयस्य किम् कारणम्?

[Turn Over]

vii) 'ते गृहात्र निर्गच्छन्ति' — के गृहात् न निर्गच्छन्ति? ते गृहेषु किं कुर्वन्ति?

viii) 'कुण्डलिन्यः' (कुण्डलियां)—इत्यनेन शब्देन किम् अवगम्यते? अस्य वैशिष्ट्यम् वर्णयताम्।

ix) 'अमीभिर्मुक्तसारा अडङ्ग शृङ्गाराः क्व यातास्ते'—अत्र केषाम् उल्लेखं कविना कृतम्?

x) 'सकलाऽपि धरा विकला' — धरायाः विकलतायाः को हेतुः?

xi) संकल्पगीतौ तिमिरापहरणे गरलापहरणे च कविना प्रदर्शितम् उपायम् कथ्यताम्।

xii) 'ब्रूहि कोऽस्मिन् युगे कालिदासायते—कवेः एवंविधस्य प्रश्नस्य को हेतुः?

xiii) 'गन्तास्मि कदाचित्पारम्'—कस्यायं निश्चयः? सः कथं कस्य पारं गमिष्यति?

xiv) 'हाइकु' — इतिकाव्यस्य सृजनं कस्मिन् देशे अभवत्? संस्कृते पुनः तस्य प्रकल्पनं प्रयोगं च केन कृतम्?

2. Answer any **four** of the following questions:

5×4=20

- How 'Rabindra', the Great Poet is admired in the Nāndī Śloka (2) of the Sanskrit Drama 'वार्तागृहम्'?

OR

Where the village of the curd-seller is situated?
Give a pen-picture description of the village as depicted in the drama.

ii) Write short note on any **one**:

क्रौञ्चद्वीपम्, सज्जनमैत्री, रक्तबीजः, मञ्जुनाथः

iii) Translate into Bengali or English (any **one**):

- a) तिग्मरश्मेः करैस्तापितायां क्षितौ
स्वेदसिक्तं धुतश्वाससन्तानकम्।
नग्नपद्भ्यां चलन्तं विलोक्यावध्वगं
स्त्राययाच्छादयन् को नु वृक्षायते
- b) प्रिय स्वसारौ मम बन्धवश्च
बहिष्कृतानामधिवेशनेऽस्मिन्।
सुदूरतोऽप्यत्र समागतान् वो
दृष्ट्वाऽत्र सर्वान् मुदितोऽस्मि नूनम्॥

iv) Precise the 28 No. Song of 'गीतधीवरम्' (अष्टमः सर्गः).

v) Describe 'मृत्युः' after हर्षदेवमाधव.

vi) "मुदा शल्मतल्पं वृणन्तः क एते"—Who are referred here by 'एते'? What is the cause of their such behaviour?

3. Answer any **two** of the following questions:

10×2=20

(One must be written in **Sanskrit language in Devanagari Scripts**)

i) Explain in Sanskrit (any **two**):

- a) वेदनायाः समीपे
शब्दाः न सन्ति
अतः
मौनमये रिक्तधनादेशे पत्रे
भेदना हस्ताक्षरं करोति
- b) त्वम् अर्थात्
मयाविरहितं सर्वमपि।
'अहम्' इत्याख्ये पुष्पपात्रे
त्वमसि पुष्परूपेण।
- c) भेषजं हितवाक्यं तु तित्तमाशु फलप्रदम्।
- d) कालः कमपि नापेक्षते।

ii) Who wrote 'कतमा कविता'? Summarise the poem in your own word.

iii) Describe the character of अमल who is the central character of 'वार्तागृहम्'.

iv) Write short essay on पण्डिता क्षमा राव or यतीन्द्रः विमलः चौधुरी.